

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет східної і слов'янської філології
(назва факультету)
Кафедра східної і слов'янської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сакральні тексти Ісламу

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

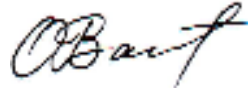
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> <i>(шифр і назва)</i>
спеціальність	<u>035 Філологія</u> <i>(шифр і назва)</i>
спеціалізація	<u>035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська</u> <i>(назва)</i>
освітній рівень	<u>другий (магістерський)</u> <i>(бакалавр, магістр)</i>
освітня програма	<u>Східна філологія: арабська мова і література, переклад, методика навчання</u> <i>(назва)</i>
статус дисципліни	<u>вибіркова</u> <i>(нормативна чи вибіркова)</i>

Форма здобуття освіти денна
Навчальний рік 2023/2024
Семестри II
Кількість кредитів ECTS 3
Мова навчання українська, арабська
Форма підсумкового контролю залік

Розробник: доктор філологічних наук, професор кафедри східної і слов'янської філології Рибалкін В. С.

Схвалено на засіданні кафедри східної філології
протокол № 17 від «8» червня 2023 року

Завідувач кафедри східної філології

(підпис)

(О. Р. Валігура)

(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету сходознавства
протокол № 12 від «12» червня 2023 року

Голова вченої ради факультету

(підпис)

(С. В. Сорокін)

(прізвище, ініціали)

1. Мета вивчення навчальної дисципліни:

Курс «Сакральні тексти Ісламу» розроблений для студентів-магістрантів першого року навчання (II семестр). Курс має на меті ознайомлення з практичними методами та прийомами перекладу спеціальних письмових текстів, так званих сакральних текстів Ісламу, формування у студентів практичних умінь і навичок перекладу.

Осмислення й інтерпретація сакральних текстів (далі – СТ) є важливим для всебічного розуміння мови та культури, що вивчається. Священні книги – це депозит лінгвістичного, духовного, цивілізаційного надбань, їх вивчення необхідне, зокрема, для глибшого усвідомлення функцій лексичних одиниць. Знання СТ Ісламу відкриває додатковий комунікативний контекст за рахунок образів та мотивів, закодованих у цих текстах і зрозумілих носіям мови на вербальному та невербальному рівні. Об'єктом вивчення курсу виступає мова Корану та корпусу автентичних сакральних текстів мусульманських народів. Під поняттям «сакральний текст» (лат. *textus sacrales*), на відміну від тексту «профанічного» вбачаються ті тексти, що отримали статус священних у релігійному чи містичному вченні (Ісламі).

Мета курсу – комплексне вивчення ролі, структури та специфіки релігійних, сакральних текстів мусульманських народів. Такі тексти заклали доктринальні підвалини функціонування суспільств де вони побутували і вплинули на мовлення носіїв. Мета передбачає створення у студентів цілісного уявлення про мову священних текстів – так звану КАМ (класичну арабську мову), що є відмінною від звичної сучасної стандартної арабської мови (Modern Standard Arabic – MSA в загальноживаній англомовній термінології), котра вивчається протягом курсу інших дисциплін. Специфіка мови СТ виявляється не лише в особливостях її структури та функціонуванні одиниць різних рівнів, а й в особливостях організації висловлювання в цілому.

У результаті опанування дисципліни студент повинен **знати**:

- літературну спадщину КАМ на прикладі Корану та інших СТ: тафсірів, хадисів, життєписів пророків та їх сподвижників;
- особливості КАМ сакральних текстів ісламу з огляду на їхню семантику, прагматику, рецепцію та інтерпретацію;
- специфіку фонетики, морфології, синтаксису, образно-стильової системи СТ;
- засоби вербалізації сакральних змістів;
- сугестивні функції сакральних текстів.

У результаті опанування дисципліни студент повинен **вміти**:

- розуміти мову СТ, ідентифікувати ключові лексико-граматичні одиниці;
- розпізнавати елементи СТ серед текстів інших типів та жанрів;
- коректно та адекватно перекладати змісти Корану;
- користуватися та знаходити потрібну інформацію в екзегетичних текстах (тафсір, шарх та ін.).

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) 3 кредитів ЄКТС; 90 годин, у тому числі:

лекції	– <u>0 год.</u>
семінарські	– <u>0 год.</u>
практичні заняття	– <u>30 год.</u>
консультації	– <u>0 год.</u>
самостійна робота	– <u>60 год.</u>

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Успішне опанування усіх обов'язкових компонент, передбачених освітньою програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Успішне опанування курсу «Мова Корану та кораністика».

4. Анотація навчальної дисципліни:

галузь знань: 03 Гуманітарні науки

спеціальність:	035 Філологія
спеціалізація:	035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська
освітній рівень:	другий (магістерський)
компонент ОП:	дисципліни за вибором з блоку перекладу
назва дисципліни:	Сакральні тексти Ісламу
код навчальної дисципліни:	ВК 2.03
статус дисципліни:	вибіркова
курс:	I
навчальний рік:	2023-2024
семестр:	II

Мета. Курс вибіркової дисципліни «Сакральні тексти Ісламу» передбачає формування професійних умінь та навичок перекладу СТ на базі отриманих теоретичних знань, та забезпечення поглибленого вивчення та систематизації практичних методів та прийомів перекладу письмових спеціальних текстів, зокрема релігійних з арабської мови на українську мову. Забезпечується поглиблене вивчення та систематизація канонічних релігійних текстів написаних КАМ, пропонується підхід до перекладу таких текстів з арабської на українську мову.

Завдання: Ознайомити студентів з максимально можливим діапазоном сакральних текстів, що репрезентують релігійні та містичні вчення мусульманських народів з постійним оглядом на відносність поняття «сакральність» тексту щодо різних періодів та стратових обмежень функціонування відповідних вчень; з'ясувати типологічно спільне та специфічне у шляхах формування різних СТІ та класифікація їх за способом походження (референція в самому тексті \ фіксація в міфології \ теології тощо); виявити лінгвістичні та екстралінгвістичні чинники, що впливають на зміст і сприйняття СТІ, та формують і структурують комплекс релігійно-світоглядних, ідейно-естетичних та нормативно-правничих стереотипів у мусульманських спільнотах; сформувані у студентів цілісну систему знань з КАМ сакральних текстів. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні засвоїти граматику, лексику та стилістичні особливості КАМ на базі прикладів літературної спадщини СТІ, а також навчитися проводити їх лінгвістичний аналіз.

Зміст навчальної дисципліни розрахований на один семестр, розкривається в одному модулі:

Модуль 1:

- Змістовий модуль 1. Сакральні та канонічні тексти, специфіка й стиль. (кількість тем – 5).
- Змістовий модуль 2. Особливості текстуальної та образної структури Корану.. (кількість тем – 5).

Тривалість:

I семестр: 3 кредити ЄКТС, 15 тижнів, 2 годин на тиждень.

Оцінювання:

II семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 модульна контрольна робота, підсумковий контроль – залік.

5. Завдання (навчальні цілі):

Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:

інтегральної компетентності (ІК):

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладознавства, методики навчання) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій, і характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальних компетентностей (ЗК):

- **ЗК 1.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- **ЗК 2.** Здатність бути критичним і самокритичним.
- **ЗК 3.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК 4.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- **ЗК 5.** Здатність працювати в команді та автономно.

- **ЗК 6.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- **ЗК 7.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- **ЗК 8.** Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- **ЗК 9.** Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
- **ЗК 10.** Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- **ЗК 11.** Здатність до проведення досліджень на належному рівні.
- **ЗК 12.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- **ЗК 13.** Здатність розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.
- **ЗК 14.** Здатність розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових і виробничих умовах.
- **ЗК 15.** Уміння вести наукові й професійні дискусії, аргументовано й коректно переконувати інших учасників групових процесів, демонструвати широкий спектр пізнавальних, лінгвістичних і інтелектуальних навичок для здійснення перекладу.
- **ЗК 16.** Здатність цінувати й поважати розмаїття та мультикультурність фахових компетентностей (ФК):
 - **ФК 3.** Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
 - **ФК 4.** Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
 - **ФК 5.** Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/ або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
 - **ФК 6.** Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
 - **ФК 7.** Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
 - **ФК 9.** Здатність ефективно спілкуватися арабською мовою в загальнокультурних і професійно орієнтованих ситуаціях.
 - **ФК 10.** Здатність виконувати типові професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації та інформації шляхом перекладу різноманітних за змістом і жанром текстів арабською і державною мовами.
 - **ФК 12.** Здатність застосовувати прийоми забезпечення якості перекладу (вичитування, критичне оцінювання, редагування, зворотний переклад).

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1. Знати:			
1.1.	Знати теоретичні основи перекладознавства та методології перекладу, необхідні для створення адекватного перекладу.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи. Методи стимулювання мотивації навчальної	Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни). Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання. Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи).
1.2.	Вміти аналізувати текст оригіналу, застосовувати перекладацькі стратегії, презентувати текст перекладу (включаючи його розташування на сторінці), працювати з технічною документацією, застосовувати спеціальну термінологію.		
1.3.	Знати лексико-семантичні, граматичні і стилістичні особливості арабськомовних текстів різних функціональних стилів, типову термінологічну лексику, мовні кліше (штампи) та граматичні конструкції науково-технічних текстів.		
1.4.	Знати основні етапи здійснення, редагування і підготовки адекватного перекладу. Знати лексикологічні, лексико-граматичні, семантичні і синтаксичні/структурні аспекти перекладу.		

		діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.	Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).
2. Вміти:			
2.1.	Вміти користуватися усіма видами лексикографічних, наукових і довідкових джерел для забезпечення високої якості перекладу текстів, що належать до науково-технічного стилю.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи. Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.	Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни). Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання. Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи). Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).
2.2.	Вміти реферувати текст на основі аналізу лексичних засобів когезії (виявлення вузлів лексичного повторювання у тексті, та відокремлювати центральні речення, що дає змогу розкрити головну тему тексту).		
3. Комунікація:			
3.	Володіти навичками ведення дискусій під час обговорення питань методології письмового перекладу.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий, дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи. Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.	Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни). Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання. Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи). Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).
4. Автономність і відповідальність:			
4.	Володіти навичками роботи як самостійно, так і роботи в команді.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота. Методи організації та здійснення навчальної діяльності: (словесні пояснення, розповідь, бесіда); інформаційно-репродуктивні, виконавські, продуктивно-практичні, пояснювально-ілюстративні методи, метод проблемного викладу, ігровий,	Вхідний контроль (як передумова успішної організації вивчення дисципліни). Поточний контроль: опитування в усній формі: усний переказ текстів, тем, діалоги, дискусії, усне реферування матеріалів та ін.; опитування у письмовій формі: словникові, орфографічні, тематичні диктанти, диктант-переклад, письмові тести, виконання практичних

		дослідницький, дедуктивний, індуктивний, аналітико-синтетичний методи. Методи стимулювання мотивації навчальної діяльності: дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу у процесі викладення матеріалу, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача. Методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності: усний, письмовий, тестовий самоконтроль і самооцінка.	письмових завдань, рольова гра, підготовка та захист презентацій, індивідуальні завдання. Модульний контроль (оцінювання модульної контрольної роботи). Підсумковий (семестровий) контроль (проводиться у формі іспиту за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни).
--	--	---	--

7. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації):

Програмні результати навчання	Результати навчання з дисципліни (код)							
	1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	2.1.	2.2.	3.	4.
ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	+	+	+	+				+
ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземними мовами.	+	+	+	+	+	+		
ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.		+			+		+	+
ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.							+	+
ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.	+	+		+	+	+	+	+
ПРН 10. Збирати і систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).	+	+		+		+		
ПРН 12. Дотримуватись правил академічної доброчесності.							+	+
ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.	+	+	+	+	+	+		
ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи і методи до аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 18. Демонструвати знання орфоепічної, лексичної, граматичної, орфографічної, пунктуаційної, акцентуаційної та стилістичної норм арабської мови на рівні C1, англійської мови на рівні C1 в усному та письмовому різновидах у широкому спектрі контекстів і соціального оточення згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 19. Застосовувати різні перекладацькі стратегії, методи і технічні прийоми у різних видах перекладу.	+	+	+	+	+	+		+
ПРН 20. Вибудовувати резюме і конструювати синтез головних ідей ініомовних текстів; вміти аргументувати та доводити свою думку українською та іноземними мовами в усній і письмовій формах.	+	+	+	+	+	+	+	+

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів):

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
	Разом:	100

8.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР;
- підсумкове оцінювання: залік;
- умови допуску до заліку: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти протягом вивчення навчальної дисципліни

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів I курсу другого (магістерського) рівня з вибіркової дисципліни «Сакральні тексти Ісламу» зі спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська передбачає оцінювання таких видів навчальної діяльності студентів:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
усне та письмове виконання вправ для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності за темою модуля, поточні тести, перекази, бесіди, діалоги, полілоги, письмовий, реферативний та усний переклад текстів, прослуховування фонограм тощо.	виконання вправ за тематикою модулів, написання творів та есе за тематикою, що вивчається, перекладів, підготовка рефератів, робота зі словниками, довідниками та енциклопедіями тощо.	лексичні, граматичні тести, диктанти-переклади, контрольні письмові роботи тощо.

Рейтинг модуля з навчальної дисципліни «Сакральні тексти Ісламу» для студентів I курсу другого (магістерського) рівня обчислюється наступним чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (50 балів)

Рівень активності студента на практичному занятті оцінюється за **4-бальною системою**:

Відмінно – 5 балів – виставляється, якщо студент демонструє вільне володіння матеріалом теми; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти; вміє аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; за суттєві доповнення до відповідей інших студентів, що є свідченням систематичної підготовки студента до заняття;

Добре – 4 бали – виставляється за наявність переважно повної і ґрунтової відповіді студента; допущені неточності у визначені понять та категорій не мають суттєвого значення; відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти. Доповнення є свідченням систематичної підготовки студента, але виявляють репродуктивні знання студента, а не узагальнення, власні судження тощо;

Задовільно – 3 бали – виставляється, якщо студент частково володіє матеріалом теми; формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначені понять та категорій, нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання;

Незадовільно – 2 бали – виставляється, якщо студент демонструє нездатність розкрити питання; допускає багато суттєвих помилок у визначені понять та категорій.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом на семінарсько-практичних заняттях, як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Якщо студент не відвідав жодне практичне заняття модуля, йому виставляється **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів складається з виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, рефератів). Рівень виконання самостійної роботи студентом оцінюється за 4-бальною шкалою:

Відмінно – 5 балів – виставляється за умови, якщо робота виконана бездоганно, творчо і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок, оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Добре – 4 бали – виставляється за умови, якщо робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки; відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Задовільно – 3 бали – виставляється за умови, якщо робота містить помилки, відбиває недостатній рівень (або відсутність) логічності, обґрунтованості, самостійності, творчого підходу та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань;

Незадовільно – 2 бали – виставляється за допущення грубих помилок, за поверховість, фрагментарність, несамостійність висновків, або за не самостійно виконане завдання (списане); виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

Якщо студент не виконав жодного із завдань позааудиторної самостійної роботи, йому виставляється **0 балів**.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом за виконання самостійних письмових завдань з кожної теми модуля.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10²**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних / вибіркових дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

За рішенням кафедри згідно з установленими кафедрою критеріями поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за **10-бальною шкалою (від 0 до 10)**. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до цілого числа. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **5³**.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до Положення про модульну контрольну роботу з теоретичних дисциплін для студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти)

² Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10: 4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

³ Наприклад, упродовж семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «3», «5», «7», «6», «9», «8». Середня арифметична оцінка становить **6,3**, з округленням до цілого числа – **6**. Цю оцінку множимо на **5: 6x5=30**. Отримане число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) з кожної теоретичної дисципліни. Виконання студентами МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними знань, навичок і вмінь з усього навчального матеріалу, що входить до відповідного модуля навчальної / вибіркової дисципліни: матеріалу, що підлягає вивченню як під час аудиторної, так і самостійної роботи. Зміст, структура, критерії оцінювання, порядок, тривалість і форма проведення МКР визначаються і регламентуються засіданням кафедри східної і слов'янської філології.

Кількість варіантів пакету МКР має бути достатньою і охоплювати всі теми та ключові поняття змістових модулів навчальної / вибіркової дисципліни. Крім того, необхідно передбачити завдання різних рівнів складності: репродуктивні, продуктивні (творчі), інноваційні.

МКР виконуються всіма студентами певної академічної групи певного курсу факультету у встановлений в Університеті період. На модульний контроль виносяться лише ті варіанти МКР, які затверджені кафедрою. Науково-педагогічні працівники повинні здійснювати заходи щодо створення умов для об'єктивного виявлення й оцінки результатів навчання студентів – перевірки репродуктивного, продуктивного (творчого) та інноваційного рівнів володіння студентами навчальним матеріалом дисципліни.

Оцінювання МКР здійснюються відповідно до затверджених кафедрою критеріїв. Відповідність виконання завдань критеріям МКР зазначається викладачем на полях роботи. Підсумкова оцінка за МКР виставляється в модульній контрольній роботі прописом в національній 4-бальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і засвідчується підписом викладача із зазначенням дати. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку:

відмінно	– 50 балів;
добре	– 40 балів;
задовільно	– 30 балів;
незадовільно	– 20 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

Кожне із завдань МКР може оцінюватися за 4-бальною національною або, згідно з рішенням кафедри, – за багатобальною шкалою (*максимум 50 балів* за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку, і *максимум 20 балів* за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту). За умови застосування накопичувальної система, при розподілі максимальної кількості балів для кожного завдання МКР необхідно враховувати складність і важливість кожного з них.

Після проведення МКР викладачі в 3-денний термін обов'язково знайомлять кожного студента як з його оцінкою за МКР, так і з отриманою оцінкою за вивчення відповідного модуля.

Підсумкове оцінювання – залік

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100	– A	} Зараховано
82 – 89	– B	
75 – 81	– C	
66 – 74	– D	
60 – 65	– E	
59 балів і нижче	– FX	Не зараховано

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і, в разі успішного складання, їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому /

їй незалежно від набраного семестрового рейтингового бала у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі СКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Дисципліни за вибором, інші навчальні дисципліни, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, оцінюються таким чином. Вивчення кожної зазначеної дисципліни завершується виконанням студентами модульної контрольної роботи, під час якої перевіряється засвоєння студентами всього програмного матеріалу курсу, винесеного як на аудиторну, так і на самостійну роботу. Модульна контрольна робота (МКР) оцінюється у 100-бальній шкалі. Кожне питання МКР може оцінюватися у 4-бальній шкалі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)); 0 балів неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня. Потім встановлюється середнє арифметичне з цих оцінок з округленням до десятої частки. Середньоарифметичне значення помножується на коефіцієнт 20. Результат є семестровим рейтинговим балом у 100-бальній шкалі, якому відповідає оцінка за шкалою ЄКТС:

90 – 100	– A	} Зараховано
82 – 89	– B	
75 – 81	– C	
66 – 74	– D	
60 – 65	– E	
59 балів і нижче	– FX	Не зараховано

За рішенням кафедри кожне з питань модульної контрольної роботи з дисциплін, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, може оцінюватися у багатобальній системі (максимум 100 балів за всю модульну контрольну роботу).

8.2 Організація оцінювання:

1. Методи *семестрового* контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює **50**.

Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проектів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення;
- методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання.

2. Методи *проміжного* контролю – відбуваються у березень, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.

3. *Модульна контрольна робота* – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.

4. Методи *підсумкового* контролю – залік.

5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за *дистанційною формою* навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін⁴.

8.3. Шкала відповідності оцінок: Залік:

Відмінно	A	90 – 100	} ЗАРАХОВАНО
Добре	B	82 – 89	
	C	75 – 81	
Задовільно	D	66 – 74	
	E	60 – 65	
Незадовільно	FX	0 – 59	} НЕ ЗАРАХОВАНО

⁴ <http://surl.li/cxvmy>

9. Програма вибіркової дисципліни. Тематичний план занять:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Семестр I. Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Сакральні та канонічні тексти, специфіка й стиль.												
Тема 1. Тексти сакральні й канонічні: спільне та відмінне.	9		3			6						
Тема 2. Поняття сакрального у теологічних текстах.	10		4			6						
Тема 3. Кодифікація Корану.	9		3			6						
Тема 4. Змістова та формальна структура Корану.	9		3			6						
Тема 5. Тафсір у системі мусульманських наук.	9		3			6						
Разом за змістовий модуль 2	46		16			30						
Змістовий модуль 2. Особливості текстуальної та образної структури Корану.												
Тема 1. Проблеми перекладу Корану.	11		3			8						
Тема 2. Синтаксичні і стильові одиниці Корану.	11		3			8						
Тема 3. Періодизація сур.	10		3			7						
Тема 4. Методологія екзегетичних тлумачень.	10		3			7						
Разом за змістовий модуль 2	42		12			30						
МКР №1	2		2									
Усього годин	90		30			60						

10. Рекомендовані джерела (у тому числі інтернет-ресурси):

Основна (базова):

Коран. Дослідження, переклад (фрагмент), коментарі В.С. Рибалкіна. (2002). Київ: Стилос.

Коран. Найдавніші сури («схатологічні»). Переклад і коментарі В.С.Рибалкіна. *Добірне намисто на шану арабіста. Збірник до ювілею Л.А. Петрової*. КНЛУ, 2017. С. 298-334.

Резван, Е.А. (2014). *Введение в коранистику. Учебное пособие*. Изд-во Казан. ун-та.

Рибалкін, В.С. Автохтонна традиція коранічної екзегези. *Східний світ*. 2001. № 2. С.21-28.

Рибалкін, В.С. КОРАН. Сура XII: ЙУСУФ. Вступна стаття, переклад з арабської та коментарі. *Східний світ*. 2004. № 2, С. 78-89.

Рибалкін, В.С. Основні коранічні табу. *Східний світ*. 2004. № 3, С. 96-101.

Рыбалкин, В.С. (2003). Вала. Православная энциклопедия.

Рыбалкин, В.С. (2003). Вали. Православная энциклопедия.

Рыбалкин, В.С. (2005). Гайб. Православная энциклопедия.

Рыбалкин, В.С. Святость и святыя в исламе. *Східний світ*. 2001. № 2, С. 158-163.

Рыбалкин, В.С. Современные тенденции в переводах Корана. *Добірне намисто на шану арабіста. Збірник до ювілею Л.А. Петрової*. КНЛУ, 2017. С. 121–141.

Hussein, Abdul Raof. "The linguistic architecture of the Qur'an". In *Journal of Qur'anic Studies*, volume 2, issue 2, (Edinburgh University Press) 2000, pp. 37-51.

Hussein, Abdul Raof. (2001). *The Qur'an Outlined: Theme and Text*. London: Та-На.

Hussein, Abdul Raof. (2001). *Qur'an Translation: Discourse, Texture and Exegesis*. Surrey: Curzon.

- Hussein, Abdul Raof.(2003). *Exploring the Qur'an*. Dundee: Al-Maktoum Institute Academic Press.
- Hussein, Abdul Raof.'The Qur'an: limits of translatability'. In *Cultural Encounters in Translation from Arabic*. Edited by Said Faiq. Clevedon: Multilingual Matters. 2004, pp. 91-106.
- Hussein, Abdul Raof. (2004). *Qur'anic Stylistics: A Linguistic Analysis*. Muenchen: Lincom Europa.
- Hussein, Abdul Raof. (2005). *Consonance in the Qur'an: A Conceptual, Intertextual and Linguistic Analysis*. Muenchen: Lincom Europa, (Languages of the World Series).
- Hussein, Abdul Raof. 'Cultural aspects in Qur'an translation'. In *Translation and Religion: Holy Untranslatable?* Edited by Lynne Long. Clevedon: Multilingual Matters. 2005, pp. 162-172.
- Hussein, Abdul Raof.'Style in the Qur'an'. In *The Qur'an: an Encyclopedia*. Edited by Oliver Leaman. London and New York: Routledge. 2006; pp. 595-599.
- Hussein, Abdul Raof. (2006). 'The Qur'an'. In *Encyclopedia of Arabic Language and Linguistics*, vol. 1. General Editor Kees Versteegh. Leiden – Boston: Brill. 2006, pp. 520-522.
- Hussein, Abdul Raof. (2006). 'Qur'anic studies'. In *Encyclopedia of Arabic Language and Linguistics*, vol. 1. General Editor Kees Versteegh. Leiden – Boston: Brill. pp. 522-525.
- Hussein, Abdul Raof. (2006). 'Qur'anic linguistics' In *Routledge Curzon Encyclopaedia of Islamic Studies*. Edited by Ian Netton. London and New York: Routledge. pp. 549-559.
- Hussein, Abdul Raof. (2017). *New Horizons in Qur'anic Linguistics: A Syntactic, Semantic and Stylistic Analysis - Culture and Civilization in the Middle East*. Publisher: Taylor & Francis Ltd.
- Encyclopaedia of the Qur'an. (2001-2006). I-VI. Brill, Leiden-Boston-Koln.

Додаткова:

- Коран. Вибрані сури (1–16). (2011). Пер. з арабської та коментарі В.С. Рибалкіна. *Історія Середньовічного Сходу: Тематична хрестоматія: навч. посібник*. Упорядник В.А. Рубель. Вид. 3-є, доп. і перероб. Либідь,.
- Коран. Найдавніші сури («есхатологічні»). Пер. з арабської та коментарі В.С. Рибалкіна. *Східний світ*. 2011. №4.
- Петрова, Ю.И. Египетский диалект арабского языка в христианском сакральном тексте. *Східний світ*. 2008. № 4. С. 115–121.
- Резван, Е.А. (2000). Коран и его толкования: (Тексты, переводы, комментарии). *Востоковедение*.
- Рибалкін, В.С. «Неграмотний» Пророк. *Вісник Львівського університету*. 2005. №36. С.116–121.
- Рибалкін, В.С. Клятви в Корані. *Орієнтальні студії в Україні* (до ювілею Л.В. Матвеевої). Інститут сходознавства ім. А.Ю. Кримського НАН України. 2010. С.393-410.
- Рибалкін, В.С. Кораністика Кримського. *«XIV Сходознавчі читання А. Кримського»*. 2011. №10. С.187-189.
- Рибалкін В.С. Святотатство versus сакральність в ісламі. *«XII Читання А. Кримського»*. 2008. С.34-36.
- Рибалкін, В.С. “Хрещення” в ісламі. *Східний світ*. 2000. № 1. С.82-88.
- Рибалкін, В.С. Семантика коранічної лексеми гайб. *Східний світ*. 2006. № 1. С.158–159.
- Шестопапец, Д. «Нет принуждения в религии» (ал-Бакара, 256): абстрактный принцип и его интерпретация в исламской богословской традиции. *Східний світ*. 2011. № 2.С. 174-181.
- Encyclopedia of religion. (2005). Lindsay Jones, editor in chief. 2nd ed. 14 vols. USA: Thomson Gale.

- Friedmann, Y. (2003). *Tolerance and coercion in Islam*. Cambridge University Press.
- Frye, N. (1996). *Myth and Metaphor*. University Press of Virginia.
- Graham, William A. (1987, 1993). *Beyond the Written Word: Oral Aspects of Scripture in the History of Religion*. Cambridge, U.K.
- Graham, W. A. (1985). "Quran as Spoken Word". *Approaches to Islam in Religious Studies*, ed. By Richard C. Martin. Tuscon.
- Graham, W. A., (1984). "The Earliest Meaning of Quran". *Welt des Islams* 23/24: 361–377.
- Hussein, Abdul Raof. (2003). 'Conceptual and textual chaining in Qur'anic discourse'. (pp. 72-94). *In Journal of Qur'anic Studies*, volume 5, issue 2, (Edinburgh University Press)
- Hussein, Abdul Raof. 'Pragmalinguistic forms in cross-cultural communication: contribution from Qur'an translation'. In *Translation, Representation and Identity in Intercultural Communication*. Edited by Said Faiq. Sharjah: American University of Sharjah. 2006, pp. 115-130.
- Hussein, Abdul Raof. (2007). 'On the stylistic variation in the Qur'anic genre'. (pp. 79-111). *In Journal of Semitic Studies*, vol. 52, no. 1.
- Hendrik, M. Vroom and Jerald D. Gort, eds. (1997). *Holy Scriptures in Judaism, Christianity and Islam*. Amsterdam and Atlanta.
- Kermani. Navid. (1984). "The Earliest Meaning of Quran" // *Welt des Islams* 23/24: 361–377; idem, *Beyond the Written Word*, pp. 79–116;
- Kermani, Navid. (1999). *Gott ist schön: Das Ästhetische Erleben des Koran*. Munich.
- Nelson, Kristina. (1985). *The Art of Reciting the Quran*. Austin, Tex.
- Nwyia, Paul. (1970). *Exégèse coranique et langage mystique*. Beirut.
- Peters R., De Vries G.J. *Apostasy in Islam*. (1976-1977). *Die Welt des Islams*. Vol. 17, Issue 1-4. (p. 1-25).
- Rezvan, E. (2012). *The Qur'an and Its World*. St. Petersburg.
- Rispler-Chaim, V. (1992). *There is no compulsion in religion (Qur'an 2,256): freedom of religious belief in the Qur'an*. *Bulletin of Henry Martyn Institute of Islamic Studies*. Vol. 11/ 3-4. pp. 19-32.
- Rybalkin, Valeriy. (2016). *Story about Yūsuf: sacred canon and literary tradition*. *Proceedings of the 1st International Conference on the History of Arabic Literature*. P. 150–159.
- Rybalkin, Valeriy. *The Sleep for Three hundred years: Interpretations of the Qur'ānic story* // 2nd International Conference on the History of Arabic Literature. *Book of Abstracts*. P.34–35.
- Schuon, Frithjof. (1998). *Understanding Islam I Revised and augmented translation* [Comprendre l'islam] by F. Schuon with a foreword by A. Schimmel. – Bloomington, Indiana: World Wisdom, Inc.

11. Додаткові ресурси (за наявності):

Інформаційні ресурси в Інтернеті

- Арабістичний фонд Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: <http://www.nbu.gov.ua/>
- <http://www.nbu.gov.ua/node/422>
- Телеканал «аль-Джазіра» [News | Today's latest from Al Jazeera](#)
- Портал новин [أخبار أوكرانيا بالعربية | arab.com.ua](#)
- Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» [أخبار دولية وعربية | الشرق الأوسط \(aawsat.com\)](#)
- Бібліотека арабської літератури [Library of Arabic Literature](#)
- Журнал арабської літератури [أخبار أوكرانيا بالعربية | arab.com.ua](#)
- [nwf.com. أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي \(neelwafurat.com\)](#)
- Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info
- Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/CZo0kp9>

- Інституційний депозитарій: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/>
- Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: <http://eastphil.knlu.edu.ua/>
- Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua
- Офіційний сайт Центру історичної та культурної спадщини Джум'и Маджіда: <https://www.almajidcenter.org/ar/home/>
- Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://cutt.ly/rZo169p>
- Офіційний сайт еміратської Культурної Фундації: <https://culturalfoundation.ae/ar>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потребою):

1) Центр арабської мови і культури, ауд. 601 (47,1 кв. м.), навчальний корпус № 3.

- Інтерактивний комплекс мультимедійна трибуна Корсар 22М, 2020, сенсорна
- Проектор Optoma W334E з маркерною дошкою
- Моторизований екран Grandview
- Акустична система Genius SP-HF180
- Камера з триногою 2E WQHD 2K & 1080P

2) Бібліотечний фонд Центру арабської мови і культури (900 екземплярів (словники, навчальна література, художня література, періодичні видання)).

3) Мультимедійне обладнання, програма Microsoft Teams, Microsoft Word, Microsoft Power Point, Microsoft Forms, додатки платформи Microsoft Office 365 для дистанційного навчання.